

BUITEN

18^E JAARGANG N^O. 18.

ZATERDAG 3 MEI 1924.

Foto C. Steenbergh.

HAARLEMSCHE HOFJES.
DE „HEERENKAMER” IN HET HOFJE VAN NOBLET.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

DE AMERIKAAN, DOOR J. VAN DER VEEN (2)	BLZ. 206
SAINT-CLOUD EN ZIJNE OMGEVING, DOOR MATHILDE DE LA CHAPELLE, GEÏLLUSTREERD.	,, 208
HAARLEMSCHE HOFJES (2), DOOR S., GEÏLL. BLZ. 205, 209—212	
EIZOEKERSTIJD, DOOR A. L. BROER.	BLZ. 213
HOE IK WILDE DIEREN LEVEND GEVANGEN HEB, (SLOT) DOOR KOLOMAN KITTENBERGER, GEÏLL. BLZ. 213—216	
ONWETENSCHAPPELIJKE REISINDRUKKEN (6) DOOR L. VERWEY	BLZ. 214
DE GEHEIMZIMNIGE DOOD VAN MR. SERLES, DOOR W. B. M. FERGUSON	,, 215

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beleefdelyk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Tevens gelieve men achter op de foto's duidelijk aan te geven, wat ze voorstellen.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

DE AMERIKAAN

2)

door

J. VAN DER VEEN.

II. DIRK.

HET was midden-April en toen Caspar den volgenden dag in Main-street zijn weg zocht door het druk beweeg der menschen, wierp de zon een overvloed van warmte op het plaveisel. Sedert zes jaren was het de eerste dag, dat hij vacantie had. Geen wonder, dat hij in een opgewekte stemming verkeerde. Hij was jong genoeg, om met vertrouwen de reis naar Europa te ondernemen, hij werd beheerscht door het onwrikbaar voornemen, alles met Marie in orde te brengen en haar hoe eer hoe beter met zich mee te nemen naar Canada. Hij was geen immigrant meer, die zijn fortuin moest zoeken, hij was thans in staat, een vrouw een behoorlijk bestaan aan te bieden. Met zijn gedachten was hij reeds in Holland, en zoozeer had hij zich in de omgeving, die hij tegemoet ging, ingedacht, dat het hem een indruk gaf van iets heel gewoons, toen hij plotseling in een gelaat zag, dat daarginds thuis behoorde. Voor een hotel stond een huurauto, eene dame stak het plaveisel over en stapte in. Een heer, met een valies in de hand, volgde haar en net, toen hij den voet op de treeplank zette, keken Caspar en hij elkander in de oogen. Caspar stond een oogenblik besluiteloos, maar de volgende seconde kwam hij tot een helder besef van den toestand. „Dirk”, riep hij. Maar de ander had langzaam zijn blik van hem losgemaakt en was met een onverschillig gelaat ingestapt. Het portier smakte dicht en de auto stelde zich op hetzelfde oogenblik in beweging. Caspar snelde toe en keek door het portierruitje naar binnen. Weer ontmoetten hunne blikken elkaar en nu las hij duidelijk in die donkere oogen, dat ze hem herkend hadden. Er twinkelde

iets in van boosaardigen spot, toen wendden ze zich weer langzaam af, op dezelfde onverschillige wijze van zoeven. „Dirk!” riep hij nogmaals, maar zijn geluid werd overstemd door het ronken van den motor, de auto schoot snel vooruit en verdween om den hoek van de allereerste zijstraat. Hij dacht een oogenblik na, toen stapte hij kort besloten het hotel binnen en vervoege zich bij den portier. Hij noemde den naam van den man, die hem zoeven ontloopen was, maar die naam was daar volkomen onbekend. Niemand kon hem iets mededeelen aangaande de menschen, die daar pas vertrokken waren. Het was het drukke seizoen en er kwamen en gingen zooveel. Zou hij in het hotel op hun terugkomst wachten? Maar het was onzeker of ze wel zouden terugkomen. Bovendien, zijn koffers waren reeds aan het station en hij begreep, dat hij voor een slechte kans, om een paar onwillige menschen te ontmoeten, de goede kans om zijn trein te halen zou verspelen. Toch aarzelde hij nog; om verschillende redenen zou hij voor een onderhoud met den man, die hem blijkbaar niet wilde ontmoeten, heel wat over hebben gehad. Maar zijn verstand bracht zijn begeerte tot zwijgen en hij vervolgde zijn weg. Dien avond vond hij zijn besproken plaats in de Toronto-express en weldra zag hij van zijn gemakkelijke zitplaats de eentonige omstreken van Winnipeg met een honderd-kilometervartaar aan zich voorbijsnellen. Met regelmatigen slag snorde de trein langs het ijzeren pad door de eindeloze vlakten en toen den volgenden morgen de bosschen en heuvelen in de nabijheid der groote meren aan het portierraam voorbijschoven, had Caspar nog steeds geen vrede met het feit, dat het lot hem geen onderhoud met de twee menschen had vergund. „Maar er is niets aan te doen”, zei hij tot zichzelf, „vierhonderd mijlen liggen er thans tusschen ons, ik zal mijne inlichtingen in Noordwerd zelf moeten gaan halen.” Dien namiddag begaf Caspar zich naar het restauratierijtuig en het eerste, wat hij daar zag, waren de donkere oogen, die hem den vorigen dag zoo spotachtig lachend waren ontweken. Het waren de oogen van Dirk Sonneveld, den broeder van Marie, en ze staarden hem aan met een uitdrukking van de allerhoogste verbazing. Ook Caspar was van zijn stuk gebracht, maar terwijl hij nadacht, welke houding hij thans moest aannemen, loste de ander deze kwestie reeds op, door hem met een joviaal gebaar tegemoet te treden. „Caspar, kerel, ben jij het, of ben je het niet? Ik wist niet beter, of je zat ergens op de vlakten van het Noordwesten. Maar nu je hier bent, laten we het ons gezellig maken en eens over oude tijden praten.” Zijn joviale toon maakte op Caspar een onaangename indruk, hij beantwoordde dien met eenig wantrouwen en ietwat voorzichtig. Hij liet zich voorstellen aan de dame, die hij niet kende en die Dirks vrouw bleek, en het duurde niet lang, of ze zaten met hun drieën druk te praten. Niemand repte over hun ontmoeting op het trottoir van Winnipeg en Caspar allerminst, er waren andere onderwerpen, waarop hij het gesprek liever gebracht zag, maar telkens, als hij de kans schoon meende te zien, werd ze door Dirk verijdeld. En Caspar die op de prairie geen gelegenheid had gekregen, zich te oefenen in het beheerschen der conversatie, merkte duidelijk, dat de andere opzettelijk niet sprak over de toestanden in zijn ouderlijk huis en speciaal niets losliet over Marie. „Maar luister eens,” zei Caspar eindelijk, „ik heb nooit anders gedacht, of jij was als eenig zoon aangewezen, om de zaak van je vader voort te zetten. Waarom ben je eigenlijk uit Noordwerd weggegaan?” Dirk lachte. „Het leven daarginds is niet vrij van eentonigheid” was het antwoord. „De oude zaak zal wel draaien zonder mij. Ik vind het mannelijker mijn weg zelf te vinden, en daarvoor lijkt Amerika mij het aangewezen land”. Caspar hoorde aan zijn stem, dat hij loog. Hij zag hem onderzoekend aan, hij had heel wat immigranten ontmoet, maar deze, dat wist hij zeker, zou het hier niet ver brengen. Deze met zijn keurig gekamd haar, met zijn fijn costuum naar den laatsten snit, met zijn blanke vingers, waaraan de gouden ringen verwijfd blonken, was een heerlijk slachtoffer voor de sharks van de landverhuizerscentra, die hem gaarne zouden ontlasten van zijn overvloedige dollars. Maar zelf een weg vinden? „Enne”, vroeg hij langs zijn neus weg, „je hebt zeker al succes gehad?” „Ik ben nog niet zoo ver als jij,” was het antwoord, „jij, die natuurlijk al een gezeten boer bent.” Hij sprak het woordje boer uit met de minachting, die in Holland gewoonlijk in dat woord gelegd wordt. Caspar vermaakte zich met het neerbuigend lachje op

Dirks gezicht. „Mijn vrouw en ik zijn eenigen tijd in Winnipeg geweest, maar het lijkt me daar voor mijn doel niet de meest geschikte plaats. We zijn thans op weg naar de Verenigde Staten. Ik ben in het bezit van eenig kapitaal en denk me daar in een bestaande onderneming te associeeren”. ☼ Met de onfeilbaarheid van den man, die na een bitteren strijd zichzelf een positie had bevochten, taxeerde Caspar dat paar kinderen daar voor hem. Ze waren het groenste soort van immigranten, dat hij ooit gezien had. „De man, die zonder een cent op zak in Canada komt, brengt het in den regel het verst,” zegt men op de prairie. Tegenover dit tweetal gezeten, begreep hij, hoe men aan die uitspraak kwam. ☼ Hij had het kunnen uitschateren, maar die jonge man was de broer van Marie! En het vrouwtje zag er niet onaardig uit. De moderne grijze skirt van fijne flanel hing soepel om haar gevulde vormen en werd om het middel met een band van iets donkerder kleur bijeengehouden. De lange mouwen vielen tot over de polsen en de beige opslagen deden de blanke huid van haar smalle handen met de lange aristocratische vingers goed uitkomen. De donkerder rok was kort en ze deed geen moeite, om de bekoorlijke vormen van haar in glanzend zijden kousen gestoken beenen te verbergen. Caspar was een oogenblik geboeid door haar elegante figuur en hij vroeg zich af, hoe ze er uit zou zien over een of twee maanden, als de menschen, „met wie Dirk zich zou associeeren,” hem tot den laatsten dollar hadden uitgeschud, en dit vrouwtje in de keuken van een hotel zou staan, om van 's morgens zes tot 's avonds zes borden te wasschen. Hij taxeerde haar weerstandsvermogen, en keek haar aan met den onbevangen kritischen blik van den man, die de vormen van het gezelschapsleven ontwend is. ☼ Zij merkte zijn onderzoekenden blik en begreep dien verkeerd. Caspar was ongecivileerd in zijn manieren en in zijn kleeding. Maar hij was een stoere, knappe vent, met oprechte donkerblauwe oogen en een frisch gebruind gelaat, waaraan zijn energie een zelfbewuste uitdrukking gaf. Ze ving het staren van zijn oogen op, en uit de donkere diepten van de hare schoot tusschen de lange wimpers door, naar hem een blik uit, die vol was van koketterie en behaagzucht. ☼ Caspar lachte niet, hij wendde met een uitdrukking van afkeer den blik af en zag, hoe Dirk achterover geleund in zijn stoel, met den glimlach, die hem zoo onuitstaanbaar maakte, de kleine episode, die zich tusschen zijn vrouw en Caspar afspeelde, volgde. ☼ Het werd Caspar wee te moede. Hij stond op, wandelde naar het raam en keek naar buiten. De trein nam hier zijn weg langs den hoogen oever van het Lake Superior. Het meer lag honderden voeten in de diepte en de trein snelde langs den uitersten rand van de granieten rots. Eindeeloos was het uitzicht over de zonbeschenen wateren, en daarboven welfde zich een hemel van het puurste blauw. ☼ Zijn gedachten kwamen onmiddellijk tot rust. Hij ademde diep op, en keerde naar zijn plaats terug. „Wat ik nog zou willen vragen,” begon hij, „staat je vader nog aan het hoofd der zaak, of heeft hij zich reeds teruggetrokken?” ☼ De twee wisselden een blik. „Dank je voor de belangstelling,” zei Dirk, „maar om je de waarheid te zeggen, ben ik reeds meer dan anderhalve maand uit Roordwerd vandaan, en daarna heeft me nog geen bericht bereikt. Toen ik wegging draaide de zaak nog op de oude wijze”. ☼ Caspar begreep dat hij niets meer zou vernemen, dan wat de ander goed vond los te laten. Toch vroeg hij door, maar nu klonk zijn stem niet met de gewone vastheid. „En... hoe gaat het met Marie?” ☼ Dirk keek hem aan, weer met dien onuitstaanbaren glimlach. „Met Marie? Wel, goed, tenminste toen ik wegging, was ze gezond en had ze nog al schik in haar leven. Maar wat drommel, als ik me niet vergis, hield ze geregeld briefwisseling met jou. Vraag je naar den bekenden weg, of ben je bang, dat ze in haar brieven je wat op den mouw speldt?” ☼ Hij zag Caspar uitdagend aan, en ineens voelde deze, dat de rollen weer omgekeerd waren en dat hij inplaats van een antwoord te ontvangen, ondervraagd werd. Hij had er wat voor over gehad, thans een woord klaar te hebben, dat Dirk zou dwingen kleur te bekennen aangaande de dingen, die hij zou wenschen te weten. Ook het vrouwtje keek geïnteresseerd toe en ineens verging Caspar de lust, om verder te vragen. Hij negeerde de gestelde vraag en begon over onverschillige onderwerpen te spreken. Kort daarna nam hij afscheid en zocht zijn plaats weer op. ☼ Hij kon niet ontkennen, dat hij iets als een nederlaag geleden had, en het hinderde hem des te meer, omdat hij Dirk vroeger eigenlijk nooit voor vol had aangezien. „Een onbeduidende jongen met veel praatjes,” zoo had hij

hem vroeger gekarakteriseerd en hem dienovereenkomstig behandeld, en Dirk, die de minachtende houding van Caspar natuurlijk wel had gevoeld, verzuimde nimmer een gelegenheid, om hem met gelijke munt te betalen. Ook thans had hij ondubbelzinnig doen blijken, dat hij de oude antipathie niet vergeten was. Toch voelde Caspar ook ontevredenheid over zijn eigen optreden. Had hij met een weinig tact niet meer kunnen bereiken? ☼ Deze vraag liet hem geen rust. Dirk en zijn vrouw hadden blijkbaar met een bedoeling al zijn vragen ontweken, en dat vervulde hem met een begrijpelijke onrust: hij wist, dat de zaken van Marie's vader sedert lang aanleiding gaven tot veel zorg, haar vreemd-korte brief en de tegenwoordigheid van Dirk in Canada zeiden hem, dat daar ginds iets gaande was. Hij brandde van ongeduld, om meer te weten. Als hij die twee maar tot spreken kon dwingen! ☼ Zou hij ze nog eens gaan opzoeken? Zijn onrust zei ja, zijn trots zei neen. Reeds had de trein de oevers van het Boven-Meer verlaten en ratelde door de eenzame rotsmassa's van New-Ontario, toen het dilemma nog steeds onopgelost door zijn gedachten spookte. De vallende duisternis en de troosteloze omgeving maakten zijn stemming niet beter, en het eind zijner overwegingen was, dat hij opstond en de lange wandeling door de verschillende wagons begon. Hij trof Dirk in den laatsten wagen en vond hem dadelijk bereid, mee te gaan naar het achterbalcon, waar ze rustig konden spreken. ☼ „Dirk”, begon hij, „luister eens, je kunt me een groot genoeg doen. Als jongens hebben we elkander niet kunnen uitstaan, maar we zijn twee groote menschen, we zijn landgenooten in een vreemde wereld. Wil je me een inlichting geven, die me veel waard is?” „Och,” deed de ander ietwat onwillig, maar hij lachte nu tenminste niet, „misschien wel, 't zal er van afhangen, waar het over gaat. Vraag maar eens op.” „Vertel me dan, en ik bezweer je me de waarheid te zeggen, zal ik Marie terugvinden, zooals ik haar verlaten heb? Ik bedoel, bestaat er niets tusschen haar en een anderen man?” „Wat zal ik je zeggen, er zijn er wel, die haar het hof maken, maar toen ik wegging, was ze nog niet verloofd. Overigens moet ik je zeggen, dat ik me altijd verduiveld weinig om de liefdesgeschiedenissen van mijn zuster heb bekommerd”. ☼ Caspar ademde op. Hij voelde, dat de ander thans de waarheid sprak. Als hij hem nu maar in deze stemming kon houden! „'t Is meer dan vijf jaar geleden, dat ik iemand uit onze streek gesproken heb. Begrijp je, wat het voor mij beteekent, jou hier te ontmoeten? Je weet, dat Marie en ik elkander geregeld geschreven hebben. Welnu, een paar weken geleden heeft ze aan die correspondentie een einde gemaakt. Waarom, dat weet ik niet. Ik kan je alleen maar verzekeren, dat ik me daar niet bij kan neerleggen. Ik ga thans naar Europa en ben vast van plan, mijn rechten op haar te laten gelden en haar mee te nemen naar Canada. Geloof je, dat... dat ik een vergeefsche reis zou kunnen maken?” ☼ In gespannen verwachting zag hij Dirk aan. Diens gelaat stond nog ernstig, maar ineens zag hij weer iets van het laatdunkende glimlachje verschijnen. „Je vraagt wel een beetje veel van me,” zei de ander toen langzaam, „ik zei je reeds, dat ik de gangen van mijn zuster nooit heb nagegaan. Of ze met jou flirtte of met een ander, dat heeft me altijd koud gelaten”. ☼ Hij wachtte even en koude spot lichtte in zijn oogen. Caspar had spijt, dat hij zich bloot had gegeven, hij begreep, dat Dirk thans de gelegenheid zou benutten, om hem alle vroeger ondervonden onaangenaamheden met een paar hatelijke opmerkingen te vergelden. „Maar ik wil wel zeggen, dat ik het een dwaze eisch van je vind, dat een meisje van haar leeftijd als een non zal leven, alleen omdat iemand aan de andere zijde van den aardbol haar misschien wel eens zal vragen. Waarom ben je niet bij haar gebleven, om op haar te passen, als je haar niet aan een ander gunt?” ☼ Weer wachtte hij even, alsof hij nadacht. Toen zag hij Caspar recht in het gelaat en zei met een uitdrukking van onverholen spot: „Marie zal niet anders zijn dan andere meisjes, ze zal ook wel een man nodig hebben”. ☼ De manier, waarop de broeder over zijn zuster had gesproken, was voor Caspar een aanranding van zijn heiligste gevoelens. Maar toen hij eindigde met toevallig dezelfde woorden, die Caspar vroeger van Theo had gehoord, die woorden, die hem zooveel pijn hadden gedaan elken keer, als hij ze in oogenblikken van twijfel bij zichzelf had herhaald, toen was het hem, of een oude wonde met opzet werd opengereten. Een blinde woede laaide in hem op, hij balde de vuisten en onwillekeurig deed hij een pas vooruit.

(Wordt vervolgd).

DE CASCADE VAN ST. CLOUD.

SAINT-CLOUD EN ZIJNE OMGEVING.

SAINT-CLOUD is een schilderachtig klein stadje met 9 à 10.000 inwoners, gelegen aan de Seine, en door een brug direkt verbonden aan Boulogne-sur-Seine, alwaar eene in de 14de à 15de eeuw gebouwde kerk onze aandacht trekt. Van Parijs uit kan men zeer gemakkelijk St. Cloud bereiken, zoowel per trein, per tram als per boot. Dit laatste is, wanneer men van lieflijke natuurtooneelen wil genieten, boven de twee anderen middelen van *transport en commun* te verkiezen. ☞ Daar het stadje op zeer heuvelachtigen grond is gebouwd, moet men er veel klimmen, en vooral de oude smalle *Rue Royale*, welke ons naar de, in den 12de eeuw schen stijl gebouwde kerk met zijne mooien hoogen klokkentoren brengt, geeft op een warmen zomerdag zwaar werk. In die kerk kan men zeer mooie fresco-schilderingen bewonderen, voorstellende „Het leven van St. Clodoald” door J. Duval le Camus, alsmede gekleurde en grisaille glasschilderingen. Tegenover de kerk ziet men de overblijfselen van de abdij alwaar St. Clodoald begraven werd (ongeveer in 560). ☞ Saint-Cloud, genaamd naar Sint-Clodoald, kleinzoon van Clovis, die daar ter plaatse een klooster stichtte, werd spoedig, door de nabijheid van Parijs, zeer belangrijk en om dezelfde reden gedurende de middeleeuwsche oorlogen zeer aan gevaar blootgesteld. In 1346 staken de Engelschen de stad in brand en 1411 deden de Armagnacs hetzelfde. In 1589 sloeg Henri III er zijn kamp op en werd aldaar door Jacques Clément vermoord. In 1572 had een rijk burger het nu geheel verdwenen kasteel laten bouwen. In 1658 kocht Lodewijk XIV het en liet er belangrijke veranderingen aan aanbrengen, waarna hij het aan zijn broeder den Hertog van Orleans. ten geschenke gaf, en in 1782 kocht Lodewijk XVI het voor Maria Antoinette. Tot 1659 werden er in het kasteel van St. Cloud alleen zeer luisterrijke feesten gegeven. Na dien datum, zoo schrijft Le Comte de Fleury, hadden er vele verbouwingen plaats en volgens de oude afbeeldingen van Rigaud ziet men aan 't eind van de tegenwoordige brug en aan den ingang van l'Avenue du Château een fraai ijzer traliehek; een tweede bevond zich op de binnenplaats. ☞ De voorgevel van het door Girard op de binnenplaats gebouwde gedeelte was 144 voet breed en 72 voet hoog, en was versierd met Corinthische vierkante zuilen; op vier kolommen prijkten stand-

beelden voorstellende: de Kracht, de Voorzichtigheid, de Rijkdom en de Oorlog. Later voegde men, volgens de ontworpen plannen van Lepautre twee vleugels bij 't oude kasteel, ook dáár werden standbeelden aangebracht, te weten: de Vrede en de Overwinning. ☞ Verder rechts nog meer beelden, voorstellende, Mercurius, Calliope, Bacchus en Hebe en links Momus, de Vrede, Bacchante en de Rijkdom, door Cadène en Lepautre gebeeldhouwd. ☞ De hoofdtrap was van marmer even als de Ionische zuilen door Hardouin Mansart. ☞ Boven aan de trap met ramen aan den kant van Parijs, bevond zich de Salon d'Armide, aan den anderen kant de zaal van de lijfwacht en de Salon van Enée. In den salon d'Armide waren schilderijen aangebracht van den schilder Pierre, voorstellende de 5 actes van de Opera van Gluck. De salon d'Enée was versierd met scènes uit Enéide door den schilder Antoine Coypel; deze schilderstukken werden in 1785 naar het Palais-Royal overgebracht. Vervolgens werden er nog schilderwerken aangebracht in de salons van Mars, Venus, Diana en Apollo. ☞ Zooals het destijds gewoonte was werden alle zalen versierd met groote schilderwerken van Mignard, waaronder: de geboorte van Apollo en Diana, de triomf der Zon, de 4 jaargetijden als de Lente — Flora en Zephir —, de Zomer — de feesten van Ceres —, de herfst — de feesten van Bacchus —, en de winter — Vulkanus en Cybele. ☞ In de galerij zag men groote doeken, Parnassus, Apollo en de Muzen en verder overal mythologische voorstellingen. ☞ Bizonder prachtige feesten hadden ten Paleize en in de tuinen van St. Cloud plaats in Aug. 1671 ter gelegenheid van het tweede huwelijk van Lodewijk XIV, die 21 November 1672 Elisabeth Charlotte van Beieren huwde. Den 9den November 1799 nam Bonaparte bezit van het slot en was drie dagen later tot consul uitgeroepen. Op 3 Juli 1815 werd de tweede capitulatie van Parijs geteekend in het Paleis van St. Cloud, alwaar Blücher zijn hoofdkwartier gevestigd had. ☞ Door Karel X werden aldaar in Juli 1830 de vermaarde verordeningen afgeroepen, n.l. de afschaffing van de vrijheid der pers, de ontbinding van de Kamers en de veranderingen in de stemwet, welke de Juli-revolutie ten gevolge hadden; eindelijk was het het geliefkoosde zomerverblijf van Napoleon III. ☞ In 1870—71 werd geheel St. Cloud door de Duitschers plat

geschoten; eerst in 1893 werden de ruïnes van het Paleis, ter voorkoming van ongelukken, opgeruimd. Geen enkele stad in de nabijheid van Parijs, heeft in '70—'71 zóó van de Duitsche projectielen geleden als St. Cloud! Gedurende twee jaren was de zoo vroolijke *Place des Armes*, waar men Zaterdagmiddags talrijke opgewekte bruiloftsgasten uit de volksklassen, in de aardige soms rustieke restaurants ziet, eene ruïne gelijk. ☼ Een breeden straatweg geleidt ons naar het schoone Park van St. Cloud dat eene uitgestrektheid van ongeveer 980 morgens heeft: weinig bezocht gedurende de wekdagen, is het er des Zondags overvol van Parijzenaars, vooral als de waterwerken spelen. Het grootste feest is echter „La fête de St. Cloud” (of *fête des Mirlitons*) dat in September plaats heeft en ook bij gelegenheid van de lentefeesten op de drie eerste Zondagen in Mei. ☼ De groote Cascade waaraan de hoogste waterstraal ongeveer 60 à 70 Meter hoogte bereikt, is met, door Lepautre en Mansart ontworpen beelden versierd, de Seine en de Marne voorstellende. ☼ Het pad, rechts van den waterval brengt den wandelaar naar het Terras van het vroegere kasteel en het „Troadero” of tuin en *Pavillon du Prince Impérial*, nu een café. ☼ Voor 1870 verhief zich daar ook een toren, „*La Lanterne de Diogène*” genaamd, gebouwd in den stijl van het monument van *Lysicrates* te Athene, eveneens in '70—'71 platgeschoten. ☼ Door de mooie *allée du Château*, waar men nog veel standbeelden kan bewonderen en waaraan de kleine vijvers iets vroolijks geven, wandelen wij in 5 minuten naar het terras om van een buitengewoon mooi panorama te genieten. Vlak voor ons kronkelt de zilveren Seine, schitterend met prachtige kleuren van de ondergaande zon; links de brug van St. Cloud, waarachter men het donkere groen van het Bois de Boulogne schilderachtig ziet uitkomen tegen de heldere huizen van Boulogne-sur-Seine; aan kinderspeelgoed gelijk kan men duidelijk de Arc-de-Triomphe, de op suikergoed gelijkende kerk du Sacré Coeur van Montmartre, het Troadero en de torens van de kerk van St. Vincent de Paul boven den oceaan van huizen zien uitsteken; rechts ziet men den Eiffeltoren, de vergulde Dôme des Invalides, de rechte torens van St. Sulpice, het Panthéon en het oude militaire hospitaal „*Val-de-Grâce*”. ☼ Van Saint-Cloud uit kan men door prachtige lommerijke bosschen heerlijke wandelingen maken, waarvan zeer zeker het Bois de Meudon onze aandacht waardig is. De heerlijkheid Meudon is van eerbiedwaardige afkomst en het kasteel, in 1552 gesticht, werd eveneens in '70 door de Duitschers plat geschoten, doch na '71 tot een Observatorium herbouwd. Van het Terras van Meudon overziet men de vallei van Sèvres, Chaville en Viroflay. ☼ Ook eene wandeling naar Bellevue, alwaar zich talrijke villa's tusschen het groen verheffen en Madame de Pompadour in 1750 een kasteel bezat, is zeer aangenaam. Dan is de wereldberoemde porceleinfabriek van Sèvres die ook op onzen weg ligt, zeer zeker een bezoek waard. Met gezonde beenen en een gezond hart kan men door heerlijke dreven te voet het lieflijk gelegen Ville-d'Avray bereiken. ☼ Eene verrukkelijke wandeling door het Bois de Clamart brengt ons bij de inrichting „*des Petits-Ménages*”, waarouden van dagen in de schoone natuur de laatste dagen van hun moeilijk bestaan eindigen: verder verschillende andere, vooral religieuse instellingen, waaronder een tak van het Seminarie van St. Sulpice. Het oefeningskamp van het Parijsche garnizoen bevindt zich eveneens aldaar en in een in 1698 gebouwd kasteel, thans het „*Lycée Michelet*”, geniet de jeugd van het voorrecht steeds in debuitenlucht te kunnen vertoeven. MATHILDE DE LA CHAPELLE

Foto C. Steenbergh.

HET HOFJE VAN NOBLET. DE VOORGEVEL.

HAARLEMSCHE HOFJES.

(Vervolg).

HET HOFJE VAN NOBLET.

VOORZEKER niet zonder eenige ouderwetsche statigheid is het hofje, waarvan we thans onzen lezers een en ander vertellen gaan. Een blik op de afbeeldingen heeft u daarvan bovendien al overtuigd. Trouwens de naam alleen, wekt hij niet den indruk van een zekere noblesse? Het hofje staat aan de Nieuwegracht en werd gesticht in 1760. Een jaar daarna werd het betrokken door zijn eerste bewoonsters. Het dankt zijn ontstaan, volgens den Haarlemschen geschiedschrijver Allan, aan den milden weldadigheidszin van den heer Leonard Noblet en zijn beide zusters Sara en Geertruy Noblet, die onderling, bij testament, waren overeengekomen bij hun overlijden, en wel bij den dood van den langstlevende, uit de nalatenschap een hofje te stichten van twintig woningen. Dit hofje zou bestemd zijn tot huisvesting van 10 Haarlemsche en van even zooveel Amsterdamsche bejaarde vrijsters. De inwonsters moesten bij haar intrede elk vijftig gulden storten; hare nalatenschap behoefde niet aan het hofje te komen, doch mocht aan anderen worden vermaakt. Dus geen onvoordeelige transactie, zou men zoo zeggen. Vooral niet in de eerste jaren, want toen kregen de bewoonsters elke drie maanden een uitkeering van dertien gulden en twee stuivers dat is het eerste jaar dus al

Foto C. Steenbergh.

HUISJES VAN HET BLOKSHOFJE.

den inkoop som terug en twee gulden en acht stuivers winst, terwijl in de volgende jaren alles pure verdienste was. Daarenboven kregen ze jaarlijks ieder nog zeven gulden voor boter, twintig ton turf en maar eventjes 500 talhouten. Om nog niet te spreken van vijf snipperkoeken en twee flesschen wijn. . . . Volgens een latere opgaaf noemt Allan slechts drie van zulke koeken, doch dan waren er zestig centen bijgevoegd; de nadenkende lezer maakt hieruit onmiddellijk de gevolgtrekking, dat zulk een koek toentijds dertig centen kostte. Een eigenaardigheid lijkt ons ook, dat de menschen een der flesschen wijn in Januari en de andere in October ontvingen. Waarom deze Haarlemsche en Amsterdamsche bejaarde

vrijsters nu juist in Januari en in October wijn moesten drinken, ontgaat ons; was het bijvoorbeeld nog in Augustus en in December geweest, fiat, dan hadden we gezegd: een voor hun Kermis en een om het oude in het nieuwe te vieren; thans echter moeten we dit feit bij de vele ondoordringelijke geheimen der oude beschavingstijdperken indeelen en terzijde leggen. ☒ Het gebouw zelf heeft weinig opvallends. De gevel, sober en eenigszins deftig, draagt op de daklijst als op een weidschen schoorsteenmantel een uurwerk, een soort van groote pendule. Daaronder prijkt het wapen der familie Noblet. Het merkwaardige binnenshuis is een tweetal kamers, oorspronkelijk bestemd voor regenten en regentessen, en de „Heerenkamer” en de „Dameskamer” genoemd. Deze oudmodische kamers zijn een bekijken waard, vooral de eerstgenoemde. Een mooi oud goudleederen behangsel versiert de wanden, een fraaie kast, tafel en stoelen van goeden huize en een aantal antieke stukken en snuisterijen geeft aan dit vertrek een deftig aanzien. Niet het minste tot dat aanzien dragen nog bij een aantal portretten van regenten, alle in ovale vergulde lijsten, bekroond met de familiewapens dezer regenten. Ook is er een mooie oude schoorsteenmantel te bewonderen, waarvan de boezem in den trant van de witjes is geschilderd. De voorstelling dezer schildering is een nog niet geheel afgewerkte grafnaald, waarop men een portret van den stichter van het hofje ziet, dat door zwevende engelen met lauwerkransen getooid wordt; voorts onderaan een opschrift, dat gedeeltelijk wordt bedekt door een groote vrouwefiguur. Verder bevindt zich in de kamer nog een lijst met de „Naamen der Heeren Regenten, zo als deselve successive aangekomen zijn.” De andere kamer, tegenwoordig de Sollicitantenkamer geheeten omdat de sollicitanten er ontvangen worden, is eveneens een fraai vertrek met een opvallend mooi ouderwetsch behangsel van goudleer; de meubeling is zeer sober: een tafel en een aantal stoelen. Het geheele hofje wekt den indruk, als we reeds zeiden, van een zekere ouderwetsche deftigheid.

HET BLOKSHOFJE.

☒ In het echt oud-Haarlemsche straatje met den typischen naam „Het Klein Heilig land” vindt men het niet groote,

maar keurig netjes uitzierende Blokshofje. Allan, die anders nogal van dat soort zaken op de hoogte is, weet blijkbaar niet zoo heel zeker waar dit hofje ergens vandaan komt; hij noemt het „naar alle waarschijnlijkheid een stichting van de voormalige Doopsgezinde gemeente „Den Blok”. Het behoorde oudtijds aan het Weeshuis der Doopsgezinden, en de bewoners gingen in dien tijd driemaal in de week in dat weeshuis het middagmaal gebruiken, schrijft genoemde geschiedschrijver; (of, en zoo ja, wàar die menschen op de vier andere dagen der week aten, meldt deze heer niet.) Sedert 1874 is het hofje geheel afgescheiden van het oude weeshuis der Doopsgezinden, dat sedert dien tijd is verkocht.

☒ Tegenover den ingang van het Blokshofje op het Klein Heilig land vindt men het bekende oude poortje met het jaartal 1619; het geeft toegang tot het Nieuw Heiligland, waardoor men wederom het Groot Heiligland bereikt.

HET FRANS LOENENHOFJE.

☒ In de Witteheerensteeg tusschen huisjes en huizen van weinig opvallend aanzien staat een fraaie, monumentale poort. Dit is de toegang tot het hofje, waarvan men den naam hierboven leest. De Koning zegt van de stichting van dit hofje het volgende: „Dit is in 1606 door Corn. Schoneus, rector der Latijnsche school, ter voldoening aan den inhoud der testamentaire dispositie van François Claesz. Loenen gesticht. Deze Claesz. Loenen heeft binnen deze stad gewoond en is op 25 October 1605 alhier overleden. Oorspronkelijk was het bestemd voor elf bejaarde arme vrouwen, waarvan de eerste in Mei 1607 er werd opgenomen. Twee jaar later werd het echter tengevolge eener milde beschikking van Jacobus Zaffius vergroot met vijf woningen, zooals blijkt uit een inschrift op een steenen plaat, in den muur bij de regentenkamer gemetseld: „Quiq. camerae d. Appolito Zaffio fundat Ao. 1606”. Door de jaren tamelijk in verval geraakt, werd het in 1737 weer hersteld door de heeren Sadelaar en Hoepeling, aan welk feit weer een andere gedenksteen herinnert:

Anno 1737.

Weleer naar Loenens dood
gesticht, 1607,
En tot der vrouwen hulp
gericht

Door oudheid als ten val verwezen
Heeft Sadelaars en Hoepelings vlijt
Mij weer geveiligt voor een tijd
En ben dus uit mijn puin verrezen.

☒ De dichter, of hoe men zoo iemand noemen moet, heeft blijkbaar een voorgevoel gehad met zijn „geveiligt voor een tijd”, want zoowaar in 1772, dus maar 35 jaar later, bleek het alweer hommeles te wezen met de veiligheid, en moest het geval weer, om met den bovenaangehaalden dichter te spreken, uit zijn „puin” verrijzen; de heeren Johannes Enschedé Johsz. en Cornelis Baart Laurensz., de toenmalige regenten, knapten dit zaakje op, en . . . alweer een gedenk-

Foto C. Steenbergh.

DE TOEGANGSPOORT VAN HET FRANS LOENENHOFJE.

steen (als het nu maar eens uit is met die gedenksteen daar!) met het opschrift: Joh. Enschedé Joh. Filius et Corn. Baart Laur. Fil. Instruxerunt MDCCLXXII. ☞ Omtrent den stichter heeft Mr. A. J. Enschedé nogal wat bijzonderheden meegedeeld, bijzonderheden, welke dien heer Loenen als een niet onvermakelijk type karakteriseeren. Wij ontleenen er hier een en ander aan. François Claesoon Loenen was garentwijnder en een voornaam koopman in linnen, en dreef zijn zaken in hoofdzaak met het buitenland, bijna uitsluitend met Spanje. Dit laatste is nogal merkwaardig, als men bedenkt, dat we omtrent dien tijd tot over de ooren in den tachtigjarigen oorlog zaten, en vermoedelijk dus een aantal der vijandelijke soldaten door dezen heer in het ondergoed werden gestoken. Met dat al overleed hij als een gewoon sterfelijk mensch. In 1605 was het, dat deze gevoelige slag ons vaderland trof. Zijn huisraad liet hij aan zijn dienstmeisje na, wat zeer prijzenswaard is, en het overschot zijner goederen moest, volgens zijn uitersten wil, aan de armen worden uitgedeeld, wat zoo mogelijk nog prijzenswaardiger is. De door hem benoemde uitvoerders van zijn uitersten wil begonnen met den boedel onder benefice van inventaris te aanvaarden, en beleefden heel wat miserie doordat de goederen vrijwel alle in handen van vreemdelingen waren en de boeken slordig waren bijgehouden, voor zoover ze dan wàren bijgehouden. Maar de meeste narigheid beleefden de uitvoerders met een zeker, of liever een onzeker soort obligatiën, door den overledene aangegaan met een anderen wever en vrind; het betreft verscheidene weddenschappen, waarbij diezelfde mijnheer Loenen zich verbonden had tot de betaling van aardige bedragjes zoo het gebeuren mocht, dat... de vrede tusschen Spanje en Nederland niet tot stand kwam binnen twee jaar. Erg veel kijk had hij echter blijkbaar niet op de toestanden, want, afgezien van de dagtekening van het stuk, er moest zelfs na 's mans dood niet twee maar drie en veertig jaar voorbijgaan alvorens de vrede er was. Intusschen had deze grapjas erom gewed tot een bedrag van eventjes zestien duizend gulden. Maar het bleef er nog niet bij; de vrinden kwamen nog met een ander partijtje obligatiën aanzetten, samen voor vijfduizend gulden, welke betaald moesten worden als de aartshertog Albert en Spinola Sluis niet binnen twee jaar tijd veroverd hadden. U ziet, deze wedmaniak had ook nog een andere manie: alles moest bij hem in twee jaar gebeuren. ☞ De boel was zoo hopeloos verward, dat de uitvoerders er het bijltje bij neerlegden en hun baantje overdeden aan den voornoemden Schoneus, den rector, die, zooals dat voor een rector past, de zaak in een minimum van tijd opknapte, en nog verder ging in zijn ijver dan de overleden aartswedder gewenscht had; hij stichtte een hofje. Over die door erflater niet bedoelde stichting is natuurlijk ook heel wat te doen geweest, en men zou het dat vredige stille hofje niet aanzien, dat het zooveel pennen, tongen en gemoederen in beweging heeft gebracht. Na veel strubbeling, met optreden en weder aftreden van regenten gepaard, scheen er met de benoeming van een nieuwen regent in 1649 eindelijk een tijd van rust en vrede aan te breken, toen... een onderzoek van de boeken aantoonde, dat een der regenten, de zoon van den inmiddels overleden rector Corn. Schoneus, geld uit de kas van het hofje had opgenomen, en blijkbaar vergeten het weer neer te leggen. De man werd als regent ontslagen en er was nog heel wat geschrijf en gewrijf over. Tegelijk met deze strubbeling gaat de procedure over de onwetelijkheid der stichting van het hofje; immers de overleden heer Loenen had wel beschikt, dat zijn geld aan de armen zou gegeven, maar niet dat er een hofje mee gesticht moest worden. Het vermakelijk slot van heel deze vermakelijke geschiedenis is, dat doordien de financiële toestand van het hofje een voortdurende sukkelpartij bleef, de stedelijke regeering in 1775 besloot het hofje als zelfstandige instelling op te heffen en het met het Stedelijk Sint Jans- of Koenengasthuis te vereenigen, dat onder den naam Frans Loenenhofje voortbestaat. (Aldus schrijft

meergenoemde Allan). Zoo liep het ten slotte nog erop uit, dat de wil van den erflater — geen hofje — ondanks, of wellicht juist door al deze wederwaardigheden in vervulling ging. Dit slaat natuurlijk slechts op het hofje als zelfstandige administratie; want op zichzelf bestaat het hofje nog wel degelijk; het is een ruim en mooi specimen; keurige huisjes eenflinke, netjes onderhouden tuin, waar op den voorjaarsdag van ons bezoek crocusjes in het gras fleurden. Voorts heeft het een fraaie monumentale toegangspoort, die we voor onze lezers op bladzijde 210 afbeeldden.

Foto C. Steenbergh.

POORTJE VAN HET VOORMALIGE
COOMANSHOFJE.

HET VOORMALIGE COOMANSHOFJE.

☞ Het voormalige, ja, want het hofje van dien naam bestaat niet meer. Wel de fraaie antieke poort met gevelsteen; men vindt haar vlak bij die van het Frans Loenenhofje in de Witteheerensteeg. De poort geeft nu toegang tot een achter afgesloten gang en een bovenhuis. In 1613 werd het Sint-

Foto C. Steenbergh.

HET GASTHUISSHOFJE IN DE BARREVOETSSTRAAT.

Nicolaas- of Coomansgilde gesticht. (Dit was het koopmans- of kramersgilde, dat Sint-Nicolaas tot patroon had). De Koning zegt ervan: „De commissarissen over de neringen en handteringen hebben er het bestuur over en verhuren de woningen voor twintig gulden in het jaar aan ieder, die daartoe genegen is. Voordeelen zijn er niet aan verbonden.” In 1644 werd bij het hofje een gildekamer gevoegd, waar vergaderd werd. Tot het gild behoorden „kooplieden in 't klein, winkeliers en uitmeters van zijden, wollen en geweven stoffen, verkoopers van galanteriën, koloniale- en kruidenierswaren, vruchten, brillen, kammen, handschoenen, beurzen, nestels, steenen kruiken, enz.” In 1798 werden echter de gilden opgeheven en gingen hun eigendommen over aan de stad. Het Coomansgilde deelde natuurlijk ook in dat lot. Na vele lotswisselingen zijn, naar Allan ons mededeelt, in 1871 het hofje en de gildekamer in het bezit gekomen van den archivaris der gemeente, den bekenden Mr. A. J. Enschedé, die het voormalig gildehuis liet herstellen. Bij den arbeid vond men toen tusschen twee vloeren den ouden gevelsteen, die vroeger boven de poort stond, en er toen weder opnieuw werd aangebracht. De overigens heel mooie gevelsteen vertoont twee geknielde knapen voor Sint-Nicolaas, in plaats van de bekende drie ingezouten knapen in een vat. Indien het een gevelsteen voor het Frans Loenenhofje betrof, zouden we dat (abusieve) tweetal aan 's heeren Loenens voorliefde voor het getal twee toeschrijven, (ge herinnert u zijn weddenschappen van binnen twee jaar dit en binnen twee jaar dat); bij het Coomanshofje weten we er echter geen weg mee en zullen dezen bok maar afschuiven op den breeden rug van ons voorgeslacht: die kan er wel bij; is toch volgens Schopenhauer, de heele geschiedenis van het mensdom niet een aaneenschakeling der dwalingen en misverstanden van ons voorgeslacht? Vergeten wij niet, dat Schopenhauer zelf toch welbezien ook maar tot dat gelaakte voorgeslacht behoort en spreken wij over iets anders, n.l. over het hofje, dat op onze rondwandeling nu aan de beurt is.

HET GASTHUISHOFJE.

☞ Ook heet het wel „Hofje van Van Loo.” Het ligt open met zijn aardige rustige puitjes te kijk achter een hek tusschen de gewone huizen en winkels van het volksstraatje, genaamd de Barveoetersstraat, vroeger genaamd de Barvoete-Susterensteeg. Het werd blijkbaar gesticht in 1489, en wel door Symon Pieterse van Loo en zijn vrouw Godelt Willemsdochter, en werd volgens den stichtingsbrief in vollen eigendom overgedragen aan het Sint Elisabeths Gasthuis, onder bepaling, dat het steeds zou worden bewoond door „dertien schamele menschen, hetzij priesters hetzij anderen, die wekelijks zouden genieten twee stuivers en een of twee manden turf, al naar de renten zouden toelaten”. Een aardige kanttekening op de economische toestanden van dien tijd vinden wij in een beschouwing omtrent de inkomsten en uitgaven van dit hofje: „bij deze inkomsten (huren, renten, enz.) kwamen nog de nalatenschappen der oude vrouwen, die op het hofje stierven, welke voor dit gesticht niet onbelangrijk waren. Deze bedroegen in 1643 / 80.—; in 1644 / 14.—; in 1645 / 17.— enz.” Dat deze naar hedendaagsche waardeering met het bloote oog nauwelijks zichtbare „nalatenschappen” „niet onbelangrijk” waren toont de schrijver aldus aan; daartoe zegt, hij, behoort men in aanmerking te nemen, de geldwaarden van die tijden en den tegenwoordigen. Het is immers bekend, dat bij het afbouwen der Groote Kerk alhier het dagloon der werklieden één braspennyng of tien duiten daags bedroeg. In die dagen leefde derhalve een gezin van acht

stuivers 's weeks. . . .” Tot zoover deze economische beschouwing, welke wij slechts voor de aardigheid inlaschten en waarop de lezers en vooral de lezeressen maar niet verder moeten doorgaan, evenmin als wij dit doen; er wordt tegenwoordig al genoeg over de dure tijden getobd. ☞ Het aanzien van het hofje is allervriendelijkst en gezellig; het heele dingsigheid treft den wandelaar als een lieve, prettige verrassing daar in die voor Haarlems doen drukke en rommelige Barveoetsstraat. Hoe aardig het hofje er op zichzelf al uitziet, u kunt u daarvan op het prentje op bladz. 211 met eigen oogen overtuigen.

HET HOFJE VAN GUURTJE DE WAAL.

☞ Wie, als wij, de Lange Annastraat in de buurt van de Ursulastraat, Lange Margarethastraat en dergelijke zoekt, komt verkeerd uit. Laatstgenoemde toch liggen noordelijk van de Zijlstraat, eerstgenoemde daarentegen ten zuiden ervan, in de buurt, die achter de Groote Houtstraat ligt en den wiskunstigen naam De Vijfhoek draagt. Die Lange Annastraat moesten we namelijk hebben omdat men ons meedegeedeld had, dat daar het Hofje van Guurtje de Waal te vinden was. Het klopte. Al spoedig vonden wij een mooie antieke poort en een vriendelijke bewoonster, die ons binnenliet. Het hofje is niet groot; slechts een achttal woningen telt het, en deze woningen, ofschoon klein en tamelijk vervallen, maken door de properheid der geveltjes, het plaatsje en de verdere omgeving een allerplezierigsten indruk. ☞ De stichting van dit hofje dagteekent van het jaar 1616, toen Vrouwe Guurtje de Waal het bouwen liet, waarmee zij, volgens den geschiedschrijver Allan, dien u nu langzamerhand wel kennen zult, kwam te behooren tot die ingezetenen van Haarlem, „welke zich door hun menschenmin een eerzuil hebben opgericht, die door hun nazaten nog steeds in dankbare herinnering wordt aanschouwd”. Afgezien nu voor een wijle van de dankbare herinnering, maar een eerzuil konden wij op dat hofje met den besten wil nergens vinden. Ook bleek bij ons ijverig navorschen nergens elders in de stad zulk een eerzuil voorradig te zijn, zoodat we, wel wat laat, gaan begrijpen, dat met die eerzuil de veelgenoemde „eerzuil in de harten” door den schrijver schijnt te zijn bedoeld. ☞ Doch hiervan afgezien, dit opvallend kleine hofje is blijkbaar later vergroot door burgemeester Jan de Waal, een familielid der stichteres, en de argelooze bezoeker vraagt zich verbaasd af, hoe klein dat hofje dan in 's Hemels naam vóór die vergroting wel geweest moet zijn. Zooals een vermaard geschiedschrijver en moppentapper ergens spreekt van huizen, zoo laag, dat men er niets anders dan schol eten kon, zoo moet van dat oorspronkelijke hofje vermoedelijk kunnen gezegd worden, dat het zóó klein was, dat men er zijn hoed niet afnemen kon. Hoe dit echter ook zij, vergroot en wel kon het niet heel lang weerstand bieden aan den invloed van den tijd, want een andere Vrouwe, genaamd A. C. Horeman, kwam erbij te pas om het geheel te vernieuwen. Dit had plaats in 1783. Het hofje was oorspronkelijk bestemd voor de huisvesting van „acht arme weduwen of arme oude-vrijsters, lidmaten of toehoorderessen in de Gereformeerde Religie zijnde”, doch evenals zoo menige liefdadige instelling uit vroeger tijd is ook dit hofje aan zijn oorspronkelijke bestemming onttrokken. Opmerkelijks biedt het den belangstellende niet, dan de zeer mooie poort, die wij ten pleziere van onze lezers op deze bladzijde afbeelden.

Foto C. Steenbergh.

TOEGANGSPOORT VAN HET HOFJE VAN GUURTJE DE WAAL.

(Slot volgt).

Eizoekerstijd.

APRIL is de echte eizoekersmaand. Grasmaand, ja dat is zij ook, het winterschvalse kleed van de weiden, in Maart al weliger groenend, verandert nu al meer in het sappige groen der eerste lentemaanden, om straks te rijpen tot de rijke bloei van Juni. Maar eizoekersmaand mag April toch heeten met heel veel recht. Nu trekken, overal, in Friesland vooral, de dorpsjongens uit, heele dagen soms als het Paaschvacantie is, om te zoeken naar de eieren van kieviten, wilde eenden en andere vogels van wei en lage landen. 'k Herinner me nog wel uit eigen schooljaren hoe het meestal bij zoeken blijft, van vinden is alleen maar sprake als het geluk je erg meeloopt. Alleen voor een geoefend zoeker is het een loonend bedrijf. Toch behoort het tot een van de aantrekkelijkste en gezondste jongensontspanningen en dat het ook voor een oudere, voor de vreugden van het vrije buitenzwerfen ontvankelijke, zijn vele geneugten heeft, moet ge maar eens nalezen in de Stoppelaar's Glinsteringen van het jaar, die er vol humor en poëzie van vertelt. De kievit, de Ijeap zooals zij hem noemen, is een van Friesland's geliefdste vogels en in dit water- en weidenrijke land komt hij zeer talrijk voor. Dat zijn stand door het eierenrapen achteruit zal gaan is niet erg te vreezen; als maar flink de hand gehouden wordt aan de bepaling die na 28 April het rapen verbiedt, heeft de vogel nog voldoende gelegenheid een broedsel groot te brengen. Iets anders is het met vogels als grutto, kempphaan, wulp en tureluur, mede graag geziene vogels in het lage land. Zij zijn over het algemeen veel minder talrijk dan de kievit en hun eieren zijn lang zoo waardevol niet. Toch wordt ook hun legsel veel gezocht. Daaraan maakt nu de jachtwet, die in Maart in werking is getreden, een einde. De bovengenoemde categorie van vogels, grutto, kempphaan, wulp en tureluur voornamelijk, hoorde vroeger tot het waterwild, maar is nu, als voor de jacht van geen belang en voor den landbouw nuttig, onder bescherming van de vogelwet gesteld. Zoodat voortaan het rapen van eieren van deze vogels geheel verboden is. Het is te verwachten dat deze bepaling niet reeds algemeen bekend zal zijn, ieder vogelvriend zal daarom dat dit voor hem zoo verblijvend verbod, bekend en nageleefd worde. Werkt de politie mee dan mag worden verwacht dat de hier en daar vrij sterk achteruitgegangene stand van deze vogels spoedig weer op peil komt. Wij kunnen in onze weiden moeilijk te veel van haar hebben, zij passen bij ons polderland, de grutto met zijn ranke gestalte, zijn rossig kleed, zijn schelle roep, de fijngeteekende zenuwachtige tureluur, de wulp met zijn prachtig geluid, de zwart-wit-roode scholekster en de bonte kempphaan en zijn kostelijke tournooien. Dan nog de speelsche kievit, onvermoeid in zijn stage vlucht over de velden, de stille gestalte van den reiger aan den slootkant, en de leeuwerik opstijgend in het blauwe, zoo zijn onze weilanden in de uitgestrekte polders wel van een zeldzame schoonheid in Aprilmaand, als het grasland groent, straks in den vroegen zomer als alles bloeit, de velerlei grassen zelf in rijkdom van schakeering tusschen het geel van boterbloem en ratelaar, het rood van zuring en koekoeks bloem en al de tinten van bloem en blad van zoovele weidekruiden. Zoo viert lente en vroege zomer op zijn schoonst zich uit.

A. L. BROER.

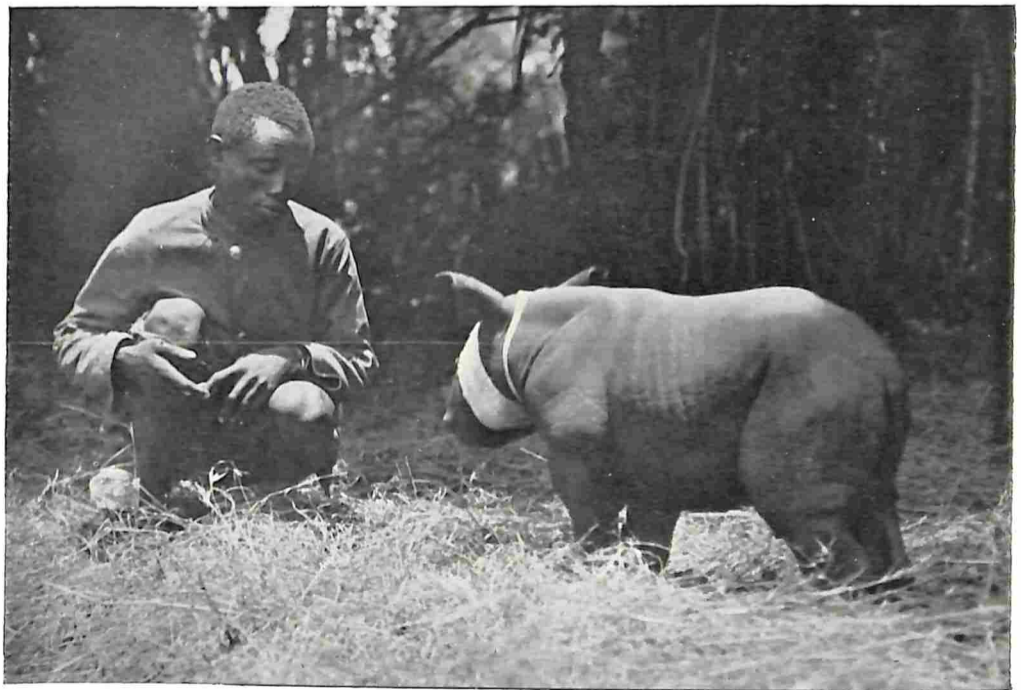

OOST-AFRIKAANSCH E NEGERSVROUWEN.

Hoe ik wilde dieren levend gevangen heb.

(Slot).

INZAKE het vangen van Rhinos heb ik iets beleefd, wat vermoedelijk wel geen anderen jager zal zijn overkomen. Ik jaagde op kafferbuffels in de moerassige streek van Ndaszekéra; plotseling kondigde het krijschen der boephaga-vogels en het bliksemsnelle verdwijnen mijner wapendragers het naderen van gevaar aan. Snel legde ik mijn zware Cordite-buiks aan, en in het volgende oogenblik reeds zag ik een groot, grijszwart lichaam. Aha, dacht ik, daar is mijn buffelstier. Maar de buffelstier ontpopte zich als een reusachtige neushoorn. Mijn schot knalde, en wierp het dier dood ter aarde. Nauwelijks had ik mijn evenwicht, dat door den stoot van den zwaren „olifantendoeder” sterk gevaar geloopt had, teruggekregen, of ik bemerkte een tweeden neushoorn, die woedend op mij losstormde. Een goed gericht schot maakte ook aan zijn leven een einde. Snel laadde ik weder en naderde voorzichtig mijn buit. Het grootste dier was een wijfje, en ik constateerde, dat het binnen weinige dagen een jong ter wereld zou hebben gebracht. Gelukkig lag het dier op den rug, met de vier pooten van elkaar, maar het bleef toch een drieste onderneming, op zulk een dikhuid de gevaarlijke operatie van de „keizersnede” toe te passen. (Opgemerkt moet worden, dat het uit de 85-er Cordite geschoten lood als een voortreffelijk narcotisch middel werkte, want onze patiënt ontwaakte niet gedurende, maar evenmin na de operatie). Maar het gelukte. Alleen jammer, dat het mes van mijn wapendrager aan het te voorschijn gebrachte jong eenige wonden in de nabijheid van de oogen en ooren toebrengt. In de eerste oogenblikken toonde dit geen teekenen van leven, maar het hart sloeg nog. Eindelijk opende het zijn bek, en begon adem te halen. Wij handelden als ijverige vroedvrouwen en verbonden en masseerden de jonggeborene. Mijn metgezel blies, volgens de gewoonte der Waschaschi, lucht in bek en ooren van het rhinoceros-kalf, om, zooals hij zeide, het dier een ziel te geven. Ik raadde hem nog een andere plaats aan, maar hij zeide, dat daar de ziel alleen uit weggaat.

[Foto] Kittenberger.

HOE IK WILDE DIEREN LEVEND GEVANGEN HEB,
ONS NEUSHOORTJE EEN DAG NA ZIJN GEBORTE.

Foto Kittenberger.

EEN GEVANGEN ZEBRA.

☞ Het kleine dier haalde steeds sneller adem, en na een half uur stond het reeds op zijn pooten. Het schreeuwde en kreunde jammerlijk, tot het plotseling bemerkte, dat het zich in vreemd gezelschap bevond, en het nauwelijks geboren dier begon te snuiven als een volwassen „faroe”. Ten slotte haalden mijn mannen een geïmproviseerde draagbaar, waarop onze baby spoedig insliep. Hij ontwaakte eerst, toen hij bij mijn tent was aangekomen, waar hij een flesch melk leeg dronk. Het was een groote fout, dat ik mij niet aan het vereischte vasten gedurende 24 uur hield, want aanschijnlijk was dit vroegtijdig voedsel-tot-zich-nemen de oorzaak, dat het arme diertje na zes dagen overleed. Onze afbeelding op bladz. 213 toont het zoo eigenaardig geboren beestje een dag nadat het 't levenslicht aanschouwde ☞ De groote rijkdom aan wild van de Roëana-steppe zou zeer geschikt geweest zijn om de dieren in massa te vangen, maar de hier overvloedig voorkomende Cece-vliegen (*glossina morsitans*) beletten het houden van paarden. Daarom ving ik hier giraffen, zebras en vlugge antilopen met netten en strikken, en wel zoo, dat de omsingelde dieren door de inboorlingen in de netten gedreven werden. De volwassen dieren werden — ofschoon het vaak levensgevaarlijk was hun te naderen — vrijgelaten, meestal door het doorsnijden der touwen. Een volwassen dier gaat bij zijn worsteling om vrij te komen licht dood. Als het vrijlaten niet snel genoeg in zijn werk ging, kon het bevrijde dier dikwijls niet meer voort, zooals de hierbij

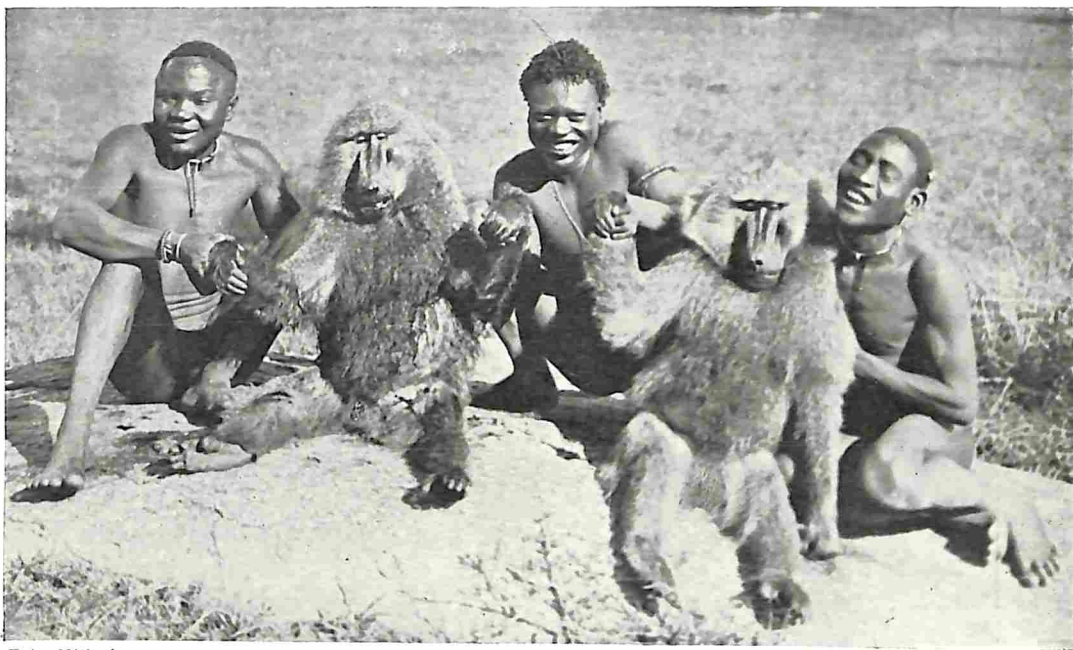

Foto Kittenberger.

HOE IK WILDE DIEREN LEVEND GEVANGEN HEB.
EEN VROOLIJK GEZELSCAP OOST-AFRIKANERS.

afgebeelde zebra, die ik moest doodschiëten. Maar dat had ook zijn goede zijde, want de negers vinden zebra vleesch erg lekker.... ☞ De koning der woestijn, de leeuw, wordt altijd heel jong gevangen. Steeds moet dan eerst de moeder gedood worden, die met wilde haas jongen verdedigt; de strijd met zulk een leeuw is buitengewoon gevaarlijk. De zeer jonge leeuwtjes zijn onbeholpen, aardige diertjes, die den geheelen dag luiëren, en slechts door den honger in beweging gebracht worden. Zij groeien heel langzaam; later echter zijn zij allerlieft, spelen steeds als jonge katten en sluiten snel en gaarne vriendschap met andere dieren. De afbeelding op bladz. 215 toont een echt-Afrikaansche idylle: de vrouw van den aanvoerder van mijn karavaan, die een leeuw van 3 maanden uit de flesch laat drinken. ☞ Apen heb ik nooit gevangen, omdat in de omgeving van het Victoria-Njanzameer alleen kleine apen leven, en het niet de moeite waard is, jacht op hen te maken. Volwassen bavianen zijn heel wat geld waard, maar het is zeer moeilijk ze levend te vangen. ☞ Struisvogels vangt men als ze nog jong zijn, en zonder veel moeite; ook de opvoeding van de jonge vogels is vrij gemakkelijk. ☞ De voor kleine roofdieren bestemde „borderval” gebruikte ik voortdurend voor het vangen van gieren, arenden, maraboes e.d. Gieren vangt men gemakkelijker, want zij zijn zeer vraatzuchtig. Heel wat moeilijker is het, zich van zoo'n schraffe maraboe meester te maken. De oude maraboe op de afbeelding (blz. 216) was anderhalf jaar lang gevangene in mijn kamp; daarna verhuisde hij naar het Zecölogische tuin te Boedapest, en in den herfst van het vorige jaar vloog hij, toen men hem in zijn winterkwartier wilde brengen, er van door. Thans is hij misschien weer in de Roëana-steppe te vinden. ☞ Even lastig en omslachtig als het vangen en groot brengen der dieren, is hun vervoer. En als 50 pCt. der afgezonden dieren Europa bereikt, mag men van geluk spreken.

Uit het Hongaarsch van KOLOMAN KITTENBERGER.

ONWETENSCHAPPELIJKE
REISINDRUKKEN

6) door L. VERWEY.

14 Maart '23

EINDELIJK heeft dan de lang besproken tocht naar Cammarata plaats gehad. We zijn zoo vervuld van alles, wat er de laatste dagen met ons gebeurd is, dat ik er maar dadelijk van zal vertellen. Wij vertrokken hier 's morgens om 3 uur te voet naar het station, samen met den heer en mevr. D., een jong Zwitsersche echtbaar, met wie wij al verschillende tochten maakten en die zich even als wij, zoo thuis voelen in het hotel. Wij spoorden tot het station Cammarata. De stad zelf ligt twee uur verder tegen de helling van den berg Cammarata en de top van den berg, het eigenlijke doel van onzen tocht, nog drie uur hooger. Ons plan was in de stad te overnachten en den volgenden morgen voor zonsopgang naar boven te gaan. Wij zagen den besneeuwden berg altijd liggen van hier uit en verlangen ernaar hem te beklimmen. Echter is alles zoo anders gelopen, dan wij ons hadden voorgesteld en van zoo'n verrassend gebeuren, dat wij van onze verbazing en verrukking nog niet heelemaal bekomen zijn. Ik heb in mijn heele leven nog niet zoo veel avonturen beleefd als in deze twee dagen. 't Begon al bij 't station Cammarata. En stond daar een autobus klaar, om de menschen naar de stad te brengen. Inzittend 4 personen, die riepen, of wij ook in wilden stappen en met hen naar boven rijden. „Wij loopen liever,” zeiden we. Toen krabbelde het heele gezelschap uit de auto en ging meelopen. Dat is Siciliaansche gastvrijheid. Het kan prettig en lastig zijn, alle twee; voor ons was 't prettig, zooals je later zien zult. Dit gezelschap bestond dan uit een klein mannetje met een miniatuur handtas, die zich voorstelde als

Avocato B, een prachtige boer in een bruin fluweelen pak, een zwarte Garibaldimuts en een geruiten shawl, een heer, die zich voorstelde als Signor Purpura en die opviel door zijn mooien lichaamsbouw, en een jongen van zoowat 17 jaar. De advocaat was de hoofdpersoon. Advocaat is hier *het* vak. Ik geloof niet, dat men het vergelijken kan met advocaat bij ons, het is meer iemand, die familieveeten helpt bijleggen en brieven schrijft voor de 85 pCt. analphabeten, die op dit gebenedijde eiland rondwandelen. Nadat we zoowat een uur gelooopen hadden, kenden we de heele levensgeschiedenis van den advocaat; hij speelde ook occarina voor ons, en we liepen op de maat van de muziek. Hij speelde heel muzikaal. Na nog een half uur dronken we samen koffie van onzen lunch, zijn brood en Purpura's schapenkaas. ☼ Wij hadden een prachtig punt uitgekozen om te zitten. Voor ons — als in een nest — tegen den berg aan, lag de stad Cammarata, met op 't hoogste punt een Sarraaceensch kasteel uit 't jaar 1000, nu een klooster, vertelde Purpura. Rondom, de rotsachtige bergen van Sicilië met de vlakten er tusschen, waar de kudden graasden. En overal bloemen! Velden vol wilde narcissen, anemonen en kamillen. Na de koffie hield de advocaat een toespraak. Later merkten wij, dat hij dit bij elke gelegenheid deed en altijd de juiste woorden vond en den juisten toon wist te treffen. „Ik ben pratende geboren” zei hij zelf. Hij sprak nu over de historische beteekenis, die deze dag voor Cammarata hebben zou, nu er op deze plek een internationale lunch Zwitsersch-Siciliaansch-Hollandsch, genuttigd was en vanwege de harmonie der drie nationaliteiten. Daarna gingen we verder. Onderweg kwamen we veel mannen tegen op paarden of ezels. Altijd gehuld in lange helderblauwe capes met capuchons op 't hoofd en gevoerd met rood of groen laken. Zij zaten als koningen op hun dieren en altijd boden ze ons aan, zelf er af te gaan en ons naar Cammarata te laten rijden. (Wordt vervolgd).

DE GEHEIMZINNIGE DOOD VAN Mr. SERLES

18) door W. B. M. FERGUSON.

„EEN verschil van twintig minuten of zoo, maakt niet veel onderscheid.” „Voor u of mij misschien niet,” zei hij glimlachend; „maar voor een dokter die den lijkschouw verricht stellig heel veel. En dan is er Miss Gregory, die naar ik geloof zoo eerlijk is als goud. U kunt mij niet vertellen, dat het vervangen van den levende door den doode volvoerd kon worden zonder haar medeweten. Dat is bespottelijk.” Dat gaf ik toe. Toch zat Cary, toen ik hem verliet, naar zijn lessenaar te staren en peinzend over zijn kin te wrijven. Misschien had het denkbeeld hem opnieuw aangegrepen. Met al haar onwaarschijnlijkheid was er iets betooverends in Jimmie Blunts theorie. ☼ Van Blunt had ik sedert Vrijdagavond niets gezien of gehoord, ofschoon ik vernam, dat hij in het hoofdbureau was geweest. Zaterdag en Zondag ontmoette ik Miss Gregory. Men zal opmerken, dat ik niet meer van haar spreek als van Isabel. Vreemd dat dit zoo was. Vreemd dat de ijdelheid van den man zoo snel geprikkeld en gekwetst kan worden. En toch was het geloof ik, geen ijdelheid bij mij, want ik was meer dan een platonsche genegenheid voor Miss Gregory gaan voelen. ☼ Ik had absoluut geen enkele reden om te denken, dat zij mij als iets anders beschouwde dan als een vriend. Ik had niet het voorrecht iets anders van haar te verwachten dan oprechte achting, en toch bedroefde mij de verandering, welke ik in haar opmerkte. Het was niet doordat zij mij met minder genegenheid beschouwde, maar doordat er iemand in haar leven was gekomen dien zij liever had. En die „iemand” was niemand anders dan mijn vriend Mr. Blunt. Hij had onbewust een snaar doen trillen, die nimmer door mij was aangeraakt. ☼ Dit alles voelde ik instinctmatig. Voor mij kon Miss Gregory nooit

Foto Kittenberger.
EEN LEEUWTJE VAN DRIE MAANDEN, UIT DE FLESCH DRINKEND.

meer zijn dan een vriendin en deze waarheid zou nooit in mij zijn opgekomen als Blunt niet in haar leven was getreden. Het was vreemd, dat hij zulk een krachtige genegenheid bij haar had opgewekt, zulk een onuitwischbaren indruk op haar had gemaakt, nadat zij elkaar slechts een uur hadden gekend, want Miss Gregory was allesbehalve een romantisch, sentimenteel meisje. En toch, was het niet misschien heel natuurlijk en best te begrijpen dat Blunt's indruk op haar veel grooter was dan ik ooit had durven hopen te maken? Hij was in alle opzichten mijn meerdere, niettegenstaande zijn beroep. Hij was verschenen als een groote lichtstraal, die het duister verjoeg en de verschrikkingen deed verdwijnen. Hij was verschenen in het donkerste uur van het leven van dit eenzame meisje, toen zij, opgejaagd door den twijfel en de martelingen van haar eigen gedachten, den kwaadaardigen laster der wereld, de bovenmenselijke onverschilligheid van haar moeder, in den toestand was gebracht waarin lichaam en geest dreigden ten onder te gaan. ☼ Ik kon haar niets dan mijn sympathie aanbieden, want mijn verstand was onvoldoende gebleken voor de taak, de kanker uit haar geest weg te nemen. Ik kon het onverklaarbare niet verklaren, zij ook niet. Maar Blunt was gekomen en had haar geest genezen, alsof het slechts een kleinigheid was. Hij had wat haar betref alle

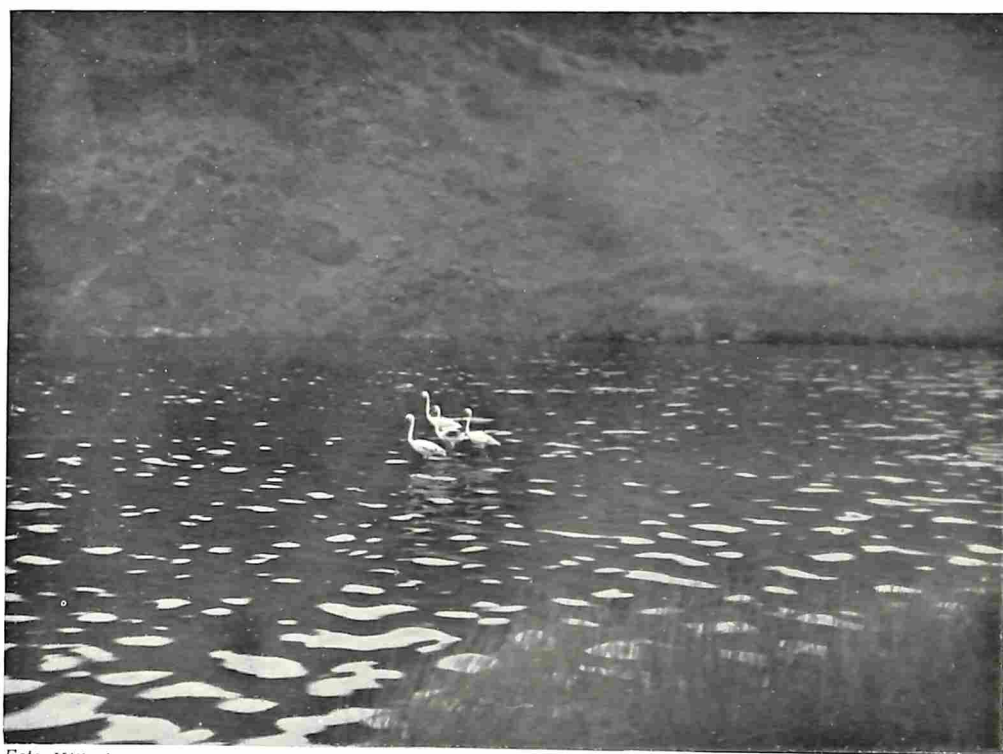

Foto Kittenberger.
HOE IK WILDE DIEREN LEVEND GEVANGEN HEB.
FLAMINGO'S OP DE SODAMEREN IN OOST-AFRIKA.

leed weggenomen, want haar geloof in hem was nu onwankelbaar — even onwankelbaar als mijn geloof in haar. ☒ Ik vroeg haar hoe zij die vervanging van den doode voor den levende in overeenstemming kon brengen met het feit van haar onwetendheid, en zij lachte luchthartig. „Ik wil Mr. Blunt gehoorzamen en mij niet langer bezorgd maken,” antwoordde zij. „Hij heeft gezegd dat Mr. Serles vermoord is vóór ik het huis binnenkwam, en ik wil hem gelooven, dat is een oplossing die nooit, nooit in mij zou zijn opgekomen en toch geloof ik zelf niet, dat ik dom ben. Ik geloof in Mr. Blunts genie; dat hij in staat zal zijn op afdoende wijze de feiten te verklaren, die het eerste getuigenis tegenspreken.” „Dat is alles goed en wel, maar u moet toegeven, dat persoonswisseling niet heeft kunnen plaats hebben zonder uw weten,” hield ik vol. „Ja,” gaf zij toe. „Ik zie niet in hoe het mogelijk is. Maar Mr. Blunt heeft zooveel originaliteit getoond dat ik volmaakt overtuigd ben, dat hij een logische verklaring zal vinden. Hij heeft mij bewezen dat ik niet in staat ben een opinie omtrent deze zaak te hebben; dat ik werkelijk niet kan zeggen „Dit is gebeurd” of: „Dit is niet gebeurd”. Ik geloof, dat hij een wonder is, Mr. Tynon. Stel u voor, dat hij van het begin af heeft opgemerkt, dat ik niet heb gezegd dat ik Mr. Serles de kamer heb zien binnen komen. Ik twijfelde er geen oogenblik aan, dat het Mr. Serles was, die binnenkwam. Ik vertrouwde absoluut op mijn gehoor. Toch is het heel waarschijnlijk dat iemand, gegrimeerd als mijn patroon, commissaris Cary, Evans en mij bedroog.” Ik sprak de ernstige hoop uit, dat Blunt alles zou doen wat van hem verwacht werd; ofschoon ik met de grootste moeite niet kon inzien hoe hij het onverklaarbare kon verklaren. Maar ik zei niets meer, en veinsde evenveel blind vertrouwen en optimisme te bezitten als Miss Gregory. Als het Blunt eens niet gelukte... ☒ Ik durfde niet aan de gevolgen denken. De Serleszaak was reeds lang iets meer geworden dan een eenvoudige jacht op den moordenaar in naam van justitie, wet en orde. Ver boven dat alles uit stond de goede naam van een meisje; misschien zelfs haar verstand en leven. En daarom bad ik dat Blunt mocht slagen.

HOOFDSTUK XII.

☒ Het was over tien, toen ik uit het station van den Fourteenth-Street ondergrondschen trein kwam en de Fourth Avenue in zuidelijke richting afliep. Nadat ik Miss Gregory had verlaten, had ik op Atlantic Avenue den sneltrein genomen en de route gevolgd welke zij dagelijks had genomen op haar weg naar het huis van Serles. ☒ Blunt woonde in de buurt van Astor Place en vóór ik mijn nachtelijke plichten in Park Row begon, had ik besloten te zien of hij thuis was; want ik had hem geheel uit het oog verloren sedert dien Vrijdagavond. Blijkbaar had ik bij Brooklyn Bridge in een locaal-trein moeten overstappen, maar mijn gedachten waren zoo in beslag genomen, dat de sneltrein reeds de brug afreed voor ik mijn vergissing bemerkte. ☒ Daar Fourteenth Street de eerste halte was, besloot ik mijn tocht te voet af te leggen, daar de afstand niet groot was en de avond aanlokkelijk. Zoo kwam het dat alleen door een vergissing — geen inspiratie van mijn kant — ik mij bevond dicht bij het tooneel van de beruchte misdaad en juist op tijd om mijn rol te spelen in een klein drama, dat daarop betrekking had. ☒ Terwijl mijn geest bezig werd gehouden door de geheimzinnige zaak, passeerde ik den hoek van Twelfth Street en kwam plotseling in hevige aanraking met een heer, die klaarblijkelijk met snellen stap had geloopt. Ook ik liep snel en wij bemerkten elkaar te laat om een botsing te voorkomen. Wij vlogen met een rechten hoek tegen elkaar aan; ik ging zuidelijk de avenue op en hij kwam daar juist uit een zijstraat. ☒ Hij was een zware man en ik wankelde door den stoot alsof ik tegen een steenen muur was opgelopen, terwijl hij geen duimbreed opzij ging. Mijn hoed vloog naar den eenen kant en mijn wandelstok naar den anderen; en daar de man, die deze botsing had veroorzaakt, geen woord van verontschuldiging uitbracht,

of niet de minste poging deed om mij te helpen, stierven mijn eigen instinctmatige excuses — want het was ook gedeeltelijk mijn schuld — weg en ik keek hem nijdig aan. ☒ Die hoek was niet heel goed verlicht en ik kon alleen maar zien, dat mijn beleefde vriend een slappen hoed droeg die hij diep over zijn voorhoofd had getrokken, een lange, wijde overjas en een zwarten puntbaard. Zonder een woord of een blik keerde hij zich om en liep naar het zuiden de avenue langs met reusachtige stappen. ☒ Ik had nauwelijks mijn hoed en stok opgeraapt toen een hand op mijn schouder werd gelegd en ik ruw werd omgekeerd door Agent Hayes — den agent die deze bepaalde ronde had, zooals men weet. Wij herkenden elkaar onmiddellijk wederzijds, want hij trok zijn hand weg en gromde. „Hebt u iets gezien van een grooten kerel met een zwarten baard?” vroeg hij haastig, hijgend alsof hij hard had gerend. „Er heeft weer een inbraak plaats gehad in die straat” — met zijn duim over zijn schouder wijzend, naar Sixth Avenue — „en ze zeggen, dat hij dezen kant is opgegaan.” ☒ Voor hij geëindigd had, wees ik naar de snel verdwijnende gestalte van mijn beleefden vriend, en Hayes rende achter mij aan. De rustige buurt werd wakker. Intusschen was ik den zwaren Hayes voorgekomen. Hij was blijkbaar buiten adem door vroegere inspanning of hij had geen aanleg voor hardlooper. Ik vloog voort, ziende dat mijn proci, die thans met snelle vaart voortholde, westelijk in Tenth Street was gekomen. Ik rende den hoek om en botste daar tegen een onbewegelijk voorwerp aan, dat mij in de goot deed rollen. ☒ Toen ik eindelijk overeind zat, versuft en met een gezwellen wang, stond Mr. Harold Warburton, bleek en verwilderd, voor mij, opgewonden redeneerend met Hayes, die hem vast bij den arm had gegrepen, terwijl een aangroeiende menigte hen omringde. ☒ „Ik zeg je, dat het een vergissing is en dat je je bespottelijk maakt!” riep Warburton, trachtend zijn arm vrij te maken. „Ik ben niet de man, dien je zoekt. Hij is deze straat ingerend en is ongetwijfeld ontsnapt terwijl jij hier bezig bent je bespottelijk te maken”. „Ik heb gezien dat je Mr. Tynon tegen den grond hebt gesmeten,” viel Hayes hem in de rede. „Als jij de man niet bent, zou ik wel eens willen weten waar hij op het oogenblik is. U zult mee naar het bureau moeten gaan, Mr. Warburton, en den Commissaris de zaak uitleggen. Het spijt mij, maar ik moet het doen”. ☒ Twee politie-agenten maakten een ruimte voor mij vrij tot ik tegenover Warburton stond, die schrok toen hij mij herkende. „U weet heel goed, Mr. Tynon,” zei hij driftig, „dat ik geen poging heb gedaan om u tegen te houden of omver te gooien. U bent over mij gestruikeld”. „Dat is best mogelijk,” viel ik hem in de rede, mij naar Hayes keurend, „want ik weet niet precies wat er

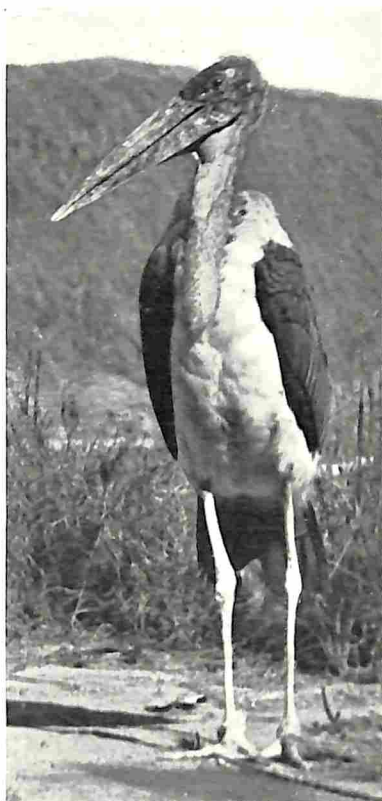

Foto Kittenberger.

OUDE MARABOE, IN OOST-AFRIKA GEVANGEN, EN LATER UIT DEN ZOÖLOGISCHEN TUINTE BOEDAPEST ONTVLUCHT.

gebeurd is, ofschoon ik den indruk heb gekregen, alsof iemand mij een slag op mijn hoofd heeft gegeven. Ik ben zeker, dat de dief dezen hoek is omgeslagen en ik was slechts eenige seconden achter hem. En ofschoon Mr. Warburton zonder hoed, overjas of baard is, is hij even groot als de man dien ik nazette.” „O best,” zei Warburton, plotseling van optreden veranderend. „Ik zie, dat ik het slachtoffer van de omstandigheden ben, kom, wij veroorzaken slechts een opstootje. Neem je hand van mijn arm, agent. Ik zal je heel gewillig naar het bureau volgen. Ik kan Commissaris Cary de zaak uiteen zetten.” ☒ „Hier is de Commissaris,” klonk een stem uit de menigte. En Commissaris Cary, in volle uniform, drong tot ons door. „Wel Hayes, heb je hem?” vroeg hij levendig, en toen zijn blik viel op den doodsbleeken Warburton, klemde hij zijn lippen oopen. ☒ Ik volgde Hayes, zijn gevangene en Cary naar het bureau, waar Warburton op het kantoor van den Commissaris alle gelegenheid had om de verdachte omstandigheden te verklaren, waarin hij was geraakt. De menigte op straat voor het bureau vulde den geheelen weg en de agenten van het bureau moesten ruim baan voor ons maken. Men fluisterde dat de inbreker, die totnutoe de buurt onveilig had gemaakt, eindelijk gevangen was.

(Wordt vervolgd).